

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Finanstilsynets retningslinjer for gjenopprettingsplaner

RUNDSKRIV:

1/2022

DATO:

06.07.2022

RUNDSKRIVET GJELDER FOR:

Banker

Kredittforetak

Morselskap i finanskonsern

Holdingselskap i finanskonsern

Finansieringsforetak

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

Innhold

1	Innledning	3
2	Lovgrunnlag	4
3	Krav til foretakenes gjenopprettingsplaner	4
3.1	Styrets rolle	4
3.2	Krav til innhold	5
3.2.1	Sammendrag av gjenopprettingsplanen	5
3.2.2	Ansvarsfordeling, beslutnings- og eskaleringsprosesser	6
3.2.3	Strategisk analyse	7
3.2.4	Gjenopprettningstiltak	9
3.2.5	Gjenopprettingsindikatorer	11
3.2.6	Scenariotesting	12
3.2.7	Forberedende tiltak	13
3.2.8	Kommunikasjonsplan	13
3.2.9	Beredskapsøvelser og testing av gjenopprettingsplanen	14
3.3	Forholdsmessighet og forenklede krav	14
3.3.1	Forholdsmessighet	14
3.3.2	Forenklede krav til gjenopprettingsplaner	15
3.4	Foretak som inngår i samarbeidende gruppe	16
3.5	Foretak med grensekryssende virksomhet	17
4	Finanstilsynets vurdering av gjenopprettingsplaner	18
5	Tilsynsmessige virkemidler	19
5.1	Generelle tilsynsmessige virkemidler	19
5.2	Tidlig inngripen	19
5.3	Forberedelse til eventuell krisehåndtering av foretaket	20

1 Innledning

Dette rundskrivet gjelder foretak som skal utarbeide gjenopprettingsplaner i henhold til finansforetaksloven § 20-5. Rundskrivet erstatter rundskriv 10/2019.

Rundskrivet er oppdatert i tråd med den europeiske banktilsynsmyndighetens (EBA) reviderte retningslinjer for gjenopprettingsindikatorer (EBA/GL/2021/11). I avsnitt 3.2.2 har Finanstilsynet presisert foretakets plikter ved brudd på gjenopprettingsindikatorer. EBA/GL/2021/11 Annex II gir en revidert oversikt over obligatoriske gjenopprettingsindikatorer. Avsnitt 3.2.5 er oppdatert med krav til nivå på gjenopprettingsindikatorer for soliditet og likviditet. Indikatorer som reflekterer minimumskrav, skal kalibreres slik at terskelverdien for brudd overstiger minimumskravet. Kapitalindikatorer skal kalibreres slik at terskelverdien for brudd er høyere enn minstekrav og bufferkrav. Foretaket skal ikke hensynta midlertidige lettelser i bufferkravene ved fastsettelse av terskelverdier for brudd på gjenopprettingsindikatorer.

Finanstilsynet har gjort enkelte presiseringer i avsnitt 3.2.3 (strategisk analyse) og i avsnitt 3.2.4 (gjenopprettningstiltak og gjenopprettingskapasitet) samt i avsnitt 3.3.2 (forenklete krav til gjenopprettingsplaner). Det er opprettet egne skjema i Altinn for oversendelse av gjenopprettingsplan (KRT 1226) og for rapportering av brudd på gjenopprettingsindikatorer (KRT 1228).

Rundskrivet oppsummerer og utdyper krav til gjenopprettingsplaner, herunder krav til innhold, samt Finanstilsynets forventninger til foretakenes gjenopprettingsplaner og foretakenes bruk av forholdsmessighetsprinsippet, jf. finansforetaksloven § 20-7 første ledd.

Rundskrivet gjelder for

- banker
- kredittforetak
- morselskap og annet holdingforetak i finanskonsern
- finansieringsforetak

Rundskrivet må ses i sammenheng med krav og retningslinjer i

- finansforetaksloven kapittel 20
- forskrift om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften)¹
- forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20,² del 4
- europeiske retningslinjer, anbefalinger og kommisjonsforordninger, herunder:
 - o EBAs retningslinjer for bruk av scenarioer i gjenopprettingsplaner³
 - o EBAs retningslinjer om gjenopprettingsindikatorer⁴
 - o EBAs anbefaling om konserngjenopprettingsplaner⁵

¹ [Forskrift 2016-12-09-1502](#)

² [Forskrift/2018-12-20-2256](#)

³ EBA (den europeiske banktilsynsmyndigheten), [EBA/GL/2014/06](#)

⁴ [EBA/GL/2021/11](#)

⁵ [EBA/Rec/2017/02](#)

- kommisjonsforordning om forenklede krav til gjenopprettingsplaner og krisetiltaksplaner⁶

2 Lovgrunnlag

Krav til gjenopprettingsplaner fremgår av finansforetaksloven kapittel 20 samt forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20.

Kravet til å utarbeide og oppdatere gjenopprettingsplan følger av finansforetaksloven § 20-5 første ledd. Krav til konserngjenopprettingsplaner følger av § 20-5 fjerde ledd samt forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4 artikkel 20. Det vises for øvrig til EBAs anbefaling om konserngjenopprettingsplaner.

Krav til innhold i gjenopprettingsplaner følger av finansforetaksloven § 20-5 samt forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4 avsnitt II. Finansforetaksloven § 20-7 annet ledd gir Finanstilsynet hjemmel til å fastsette forenklede krav til gjenopprettingsplaner for enkeltforetak eller grupper av foretak. Forenklede krav til gjenopprettingsplaner omtales i punkt 3.3 i dette rundskrivet. Det vises for øvrig til kommisjonsforordning (EU) 2019/348 om hvilke foretak som kan underlegges forenklede krav.⁷ Rundskrivets kapittel 3 oppsummerer kravene som stilles til gjenopprettingsplaner.

Finanstilsynet skal vurdere om foretakenes gjenopprettingsplaner tilfredsstillende gjeldende krav, jf. finansforetaksloven § 20-5 annet og fjerde ledd. Hvilke tiltak og virkemidler Finanstilsynet har til rådighet, i de tilfeller gjenopprettingsplanen har vesentlige mangler, følger av § 20-5 tredje ledd, § 14-6 tredje ledd samt forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4, avsnitt III. Finanstilsynets vurdering av gjenopprettingsplaner og tilsynsmessige virkemidler er nærmere utdypet i rundskrivets kapittel 4 og 5.

3 Krav til foretakenes gjenopprettingsplaner

3.1 Styrets rolle

Gjenopprettingsplanen er en viktig del av foretakets beredskap. Planen har som formål å stabilisere og gjenopprette foretakets finansielle stilling i en alvorlig stressituasjon. Styret skal påse at foretaket har tilgjengelig effektive og relevante tiltak som kan gjennomføres i en stressituasjon, uten at det medfører vesentlig negative konsekvenser for kunder, andre finansforetak eller økonomien for øvrig.

Finanstilsynet vil i sin vurdering av gjenopprettingsplanen legge vekt på at foretaket har et bredt utvalg av gjenopprettningstiltak, og at planen er integrert i foretakets risikostyrings- og

⁶ [Forordning \(EU\) 2019/348](#)

⁷ [Forordning \(EU\) 2019/348](#)

internkontrollsystem. Finanstilsynet forventer at det er etablert rutiner som sikrer at planen revideres minimum årlig og testes etter behov, og at planen styrebehandles. Planen skal oppdateres oftere enn årlig dersom Finanstilsynet pålegger det, eller det har skjedd endringer i foretaket som nødvendiggjør endringer i planen, jf. finansforetaksloven § 20-5 første ledd bokstav e. Når gjenopprettingsplanen er revidert og godkjent av foretakets styre, skal den oversendes Finanstilsynet.⁸ Foretaket skal benytte Altinn-skjema KRT-1226.

Foretaket skal ha en helhetlig tilnærming til beredskapsplanlegging og beredskapsplaner. Styret skal påse at det er samsvar mellom planer for drifts- og forretningsmessig beredskap,⁹ beredskap på likviditetsområdet,¹⁰ kapitalplaner (ICAAP)¹¹ og gjenopprettingsplanen.

Styret i foretak som er underlagt krav til internrevisjon,¹² skal påse at det jevnlig foretas en uavhengig vurdering av gjenopprettingsplanen. Den uavhengige vurderingen bør være en del av styrets beslutningsgrunnlag ved behandling av gjenopprettingsplanen.

3.2 Krav til innhold

Dette kapitlet angir hvilken informasjon gjenopprettingsplanen som et minimum skal inneholde og hvilke forventninger. Finanstilsynet har til foretakenes gjenopprettingsplan.

Gjenopprettingsplanen skal omfatte

- sammendrag av gjenopprettingsplanen
- beslutnings- og eskaleringsprosesser ved brudd på gjenopprettingsindikatorer
- strategisk analyse, herunder analyse av kritiske funksjoner og kjernevirksomhet
- gjenopprettningstiltak
- gjenopprettingskapasitet
- gjenopprettingsindikatorer
- scenariotesting
- forberedende tiltak
- kommunikasjonsplan
- beredskapsøvelser

3.2.1 Sammendrag av gjenopprettingsplanen

Gjenopprettingsplanen skal inneholde et kort sammendrag¹³ av opplysninger om

- beslutnings- og eskaleringsprosesser
- gjenopprettingsindikatorer (nivå og definisjon av indikator)
- gjenopprettningstiltak og forventet effekt av tiltakene isolert og samlet
- forhold som kan være til hinder for gjennomføring av tiltak
- kommunikasjonsplan

⁸ For foretak som har forenklede krav, gjelder egne regler, se avsnitt 3.3.

⁹ Jf. [IKT-forskriften](#) § 8 og §11

¹⁰ Jf. [CRR/CRD IV-forskriften](#) § 14

¹¹ Jf. [finansforetaksloven](#) § 13-6

¹² Jf. [finansforetaksloven](#) § 8-16 og [finansforetaksforskriften](#) § 20-3

¹³ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften](#) kapittel 20, del 4 artikkel 4

- oversikt over endringer siden forrige revisjon av dokumentet (ev. i vedlegg)
- oversikt over hvordan foretaket har fulgt opp Finanstilsynets tilbakemeldinger (ev. i vedlegg)

Finanstilsynet forventer at sammendraget har en form og et innhold som gjør det enkelt å få et raskt overblikk over de mest sentrale delene av planen, samt relevante eskalerings- og beslutningsprosesser.

3.2.2 Ansvarsfordeling, beslutnings- og eskaleringsprosesser

Gjenopprettingsplanen skal beskrive hvordan gjenopprettingsindikatorer og beslutningsprosesser er integrert i foretakets løpende risikostyring og internkontroll. Det skal fremgå hvem som har vært involvert i arbeidet med gjenopprettingsplanen, og hvem som er ansvarlig for å revidere planen.

Ansvaret for å identifisere, informere og rapportere om brudd på gjenopprettingsindikatorer skal være tydelig definert.¹⁴ Gjenopprettingsplanen skal også tydeliggjøre hvem som er ansvarlig for å gjennomføre eventuelle tiltak, og eventuelt beslutte at foretaket skal sette krisestab. Planen skal gi opplysninger om tidsfrister, hvem som skal informeres og konsulteres, og hvem som tar relevante beslutninger.

Det legges til grunn at relevante roller og funksjoner i ulike konsernforetak deltar i utarbeidelse og oppdatering av planen, og at foretaket har etablert rutiner som sikrer at det er samsvar mellom prosessene på konsernnivå og prosessene i det enkelte konsernforetak. Dersom enkelte konsernforetak har individuelle gjenopprettingsplaner, skal det være en tydelig sammenheng og konsistens mellom de ulike planenes informasjons-, beslutnings- og eskaleringsprosesser.

Nærmere om brudd på gjenopprettingsindikatorer

Brudd på gjenopprettingsindikatorer skal rapporteres til relevant beslutningsnivå innen en virkedag etter at brudd er konstatert, og foretaket skal gi melding til Finanstilsynet om brudd på gjenopprettingsindikatorer senest innen to virkedager etter at brudd er konstatert. Ved rapportering av brudd på gjenopprettingsindikatorer skal foretaket benytte Altinn-skjema KRT-1228.

Foretaket skal rapportere første gang det oppstår brudd på en gjenopprettingsindikator. Deretter skal det rapportere kvartalsvis så lenge indikatoren er brutt. Dette gjelder kategoriene¹⁵

- kapitalindikatorer
- likviditetsindikatorer
- lønnsomhetsindikatorer
- indikatorer for porteføljekvalitet

Ved brudd på makroøkonomiske indikatorer og markedsindikatorer, samt indikatorer for finansieringskostnad/spreadutgang, skal foretaket bare rapportere til Finanstilsynet første gang indikatoren brytes, og når indikatoren ikke lenger er brutt.

¹⁴ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften](#) kapittel 20, del 4 artikkel 5

¹⁵ Med mindre Finanstilsynet gir foretaket tilbakemelding om noe annet

I rapporten som oversendes Finanstilsynet, skal det fremgå hvilke(n) indikator(er) som er brutt, når indikatoren ble brutt og når det ble oppdaget, hva som er årsaken til bruddet og hvordan foretaket vil håndtere bruddet. Det skal fremgå av rapporten om foretaket vurderer å gjennomføre konkrete tiltak, og eventuelt hvilke tiltak som er gjennomført. Finanstilsynet kan gi foretaket nærmere instruksjoner om rapportering og innhold i rapporten.

3.2.3 Strategisk analyse

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en oversikt over og en beskrivelse av hvilke konsernforetak som omfattes av planen, foretakenes kjerneforretningsområder, kritiske funksjoner samt interne og eksterne koblinger.¹⁶

Beskrivelse av foretak som omfattes av gjenopprettingsplanen

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en oversikt over foretakets operasjonelle og juridiske struktur. Det skal fremgå tydelig hvilke konsernforetak som omfattes av planen. Foretakene kan legges til grunn at alle relevante¹⁷ konsernforetak skal omfattes. Planen skal gi en generell beskrivelse av foretakene som omfattes av planen, herunder av forretningsmodell, strategi og forretningsplan, samt en beskrivelse av vesentlige risikoer foretaket er utsatt for.¹⁸

Interne koblinger

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en oversikt over interne koblinger, herunder finansielle, juridiske og operasjonelle forhold og mellomværende som kan ha vesentlig innvirkning på gjennomføring av foretakets gjenopprettelsestiltak og eventuelle krisetiltak fra myndighetene. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket beskriver og tallfester vesentlige finansielle eksponeringer og forpliktelser, herunder garantiforpliktelser. Det forventes også at foretaket vurderer hvordan interne forpliktelser kan påvirkes i en krisesituasjon, og eventuelle konsekvenser av dette. Sensitivitetsanalyser kan benyttes for å illustrere slike konsekvenser. Gjenopprettingsplanen skal også redegjøre for eventuelle avtaler om konsernintern finansiell støtte med overordnet beskrivelse av avtaleparter og vilkår.¹⁹

Planen skal også beskrive operasjonelle forhold som er av betydning for daglig drift og videreføring av virksomheten i en krisesituasjon. Foretaket må selv vurdere hvilke områder som er relevant å belyse, men kritiske IT-systemer og sentraliserte støttefunksjoner bør vurderes. Planen bør også gi en oversikt over relevante avtaler om utkontraktering og interne driftsavtaler (SLA), og foretaket skal vurdere operasjonelle forhold som kan være til hinder for, eller komplisere, gjennomføring av relevante tiltak i en krisesituasjon.

Eksterne koblinger

Gjenopprettingsplanen skal gi en oversikt over vesentlige eksterne koblinger, det vil si alle vesentlige eksponeringer og forpliktelser mot eksterne tredjeparter (eksempelvis andre finansforetak, sentrale motparter, avregningssentraler, oppgjørsbanker og andre foretak som deltar i et interbank-, betalings-, eller verdipapiroppgjørssystem). Alle garantier mv. overfor deleide OMF-foretak skal omtales særskilt.

¹⁶ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4](#) artikkel 6

¹⁷ Jf. [finansforetaksloven](#) § 20-1

¹⁸ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4](#) artikkel 7

¹⁹ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4](#) artikkel 7 første ledd bokstav c, fjerde avsnitt

Foretaket skal vurdere hvordan tilgangen på nødvendige tjenester og markeder kan påvirkes i en alvorlig stressituasjon. Vurderingen skal ta utgangspunkt i en alvorlig stressituasjon i foretaket og hos relevante motparter, det vil si at motparten ikke lenger er i stand til å levere tjenester. Finanstilsynet forventer at foretaket vurderer og beskriver mulige konsekvenser av nedgradering, brudd på lånevilkår eller andre relevante hendelser som medfører opphør av tjenester eller tilgang til markeder.

Planen skal også gi en oversikt over foretak som benytter foretakets tjenester eller produkter hvor foretaket eller konsernet selv er en vesentlig tredjepart, og hvilke konsekvenser opphør av foretakets tjenester eller produkter kan få for disse foretakene.

Kjernevirksomhet

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en vurdering av foretakets kjernevirksomhet. Formålet er først og fremst å gi tilsynsmyndigheten og krisehåndteringsmyndigheten en forståelse av, og oversikt over, hvilke forretningsområder som er sentrale for videre drift ved krisehåndtering av foretaket. Vurderingen av kjernevirksomhet skal være metodisk og basert på både kvantitative og kvalitative vurderinger. Foretaket står fritt til å velge hvilke vurderingskriterier som skal benyttes, men skal dokumentere og begrunne kriteriene som ligger til grunn og de endelige vurderingene.

Finanstilsynet anser bidrag til inntjening og finansiering som viktige vurderingskriterier. Forretningsområder som ikke bidrar vesentlig til foretakets lønnsomhet, kan likevel være strategisk verdifulle eller skape fremtidige verdier for foretaket. Foretaket bør derfor også legge vekt på omdømme og merkevareverdi, og tillit blant kunder og investorer. Eksempler på andre vurderingskriterier kan være antall ansatte eller markedsandel.

Samfunnskritiske funksjoner

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en vurdering av foretakets samfunnskritiske funksjoner, det vil si virksomhet, aktiviteter, tjenester eller produkter som vil kunne medføre vesentlig negative konsekvenser for kunder, andre finansforetak eller den finansielle stabiliteten dersom de bortfaller. Finanstilsynet ber foretakene være oppmerksomme på at et foretak som har samfunnskritiske funksjoner,²⁰ ikke nødvendigvis er definert som systemviktig etter bestemmelsene i CRR/CRD IV-forskriften § 30. Et viktig vurderingskriterium er om foretakets tjenester og funksjoner vil kunne erstattes av andre tilbydere under alvorlig tilløp til krise. Viktige tjenester/produkter/funksjoner som ikke kan erstattes av andre tilbydere innen rimelig tid, skal defineres som samfunnskritiske. Ved vurdering av om funksjonen kan erstattes av andre tilbydere, skal foretaket legge til grunn at flere foretak er kriserammet samtidig (systemkrise). Eksempelvis kan foretakets utlånsvirksomhet bli vanskelig å erstatte i en bred nedgangskonjunktur eller systemkrise. Finanstilsynet kan beslutte at foretakets produkter eller tjenester skal defineres som samfunnskritiske, uavhengig av foretakets egen vurdering.

Oppsummering av strategisk analyse

Gjenopprettingsplanen skal gi en oppsummerende oversikt som kobler kjernevirksomhet, samfunnskritiske funksjoner, interne og eksterne koblinger til de ulike foretakene/forretningsområdene i konsernet (tabell).

²⁰ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20, del 4](#) artikkel 6 første ledd

3.2.4 Gjenopprettingstiltak

Gjenopprettingstiltak er ulike tiltak foretaket kan gjennomføre for å opprettholde eller gjenopprette foretakets finansielle stilling i, eller i etterkant av, en stressperiode. Forberedelser og vurdering av tiltak i forkant av en krisesituasjon utgjør en sentral del av foretakets beredskap.

Valg av tiltak

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en oversikt over alle tiltak som alene, eller i kombinasjon, øker sannsynligheten for at foretaket klarer seg gjennom ulike typer stress. Tiltakene skal være relevante for foretaket. Planen skal også omfatte tiltak som kan gjennomføres i en normalsituasjon.

Som regel vil foretakets handlingsrom i en alvorlig stressituasjon være avhengig av hvilke tiltak foretaket har gjennomført på et tidligere tidspunkt, ettersom foretakets handlingsalternativer begrenses etter hvert som tiltakene gjennomføres. Foretakets handlingsrom vil også påvirkes av den makroøkonomiske situasjonen, og av hva andre finansforetak gjør på samme tidspunkt. Oversikten skal vise tydelig hvilke tiltak som er gjensidig utelukkende, og om tiltakene vurderes aktuelle å gjennomføre under en bankspesifikk krise og en systemkrise.

Rimelighetsvurdering av tiltakene

Tiltakene skal være realistiske og kunne gjennomføres innen rimelig tid og uten skadevirkninger for kunder, andre finansforetak og økonomien for øvrig. Finanstilsynet legger til grunn at gjenopprettingsplanen beskriver situasjoner hvor det kan være aktuelt å gjennomføre de ulike tiltakene, og at foretaket vurderer i hvilken grad tiltakene er gjensidig utelukkende eller begrenser andre tiltak. I denne sammenheng forventer Finanstilsynet at foretaket også vurderer forhold som kan være til hinder for, forsinke gjennomføring, eller redusere effekten av det enkelte tiltaket. For hvert tiltak skal foretaket vurdere operasjonelle, juridiske og finansielle forhold som kan være til hinder for gjennomføring av tiltaket, både i en bankspesifikk krise og i en systemkrise, jf. punkt 3.2.3. Om foretaket vurderer at det er forhold som kan være til hinder for, redusere effekten av, eller forsinke gjennomføring av tiltakene, skal foretaket beskrive hvordan hindringene kan avhjelpest. Se for øvrig omtalen av forberedende tiltak i punkt 3.2.7. Det bør også fremgå om gjennomføring av de aktuelle tiltakene er avhengig av tredjeparter. Dersom foretaket har relevant erfaring fra gjennomføring av lignende tiltak, forutsetter Finanstilsynet at tidligere erfaringer inngår i vurderingen av tiltakene.

Tilgang til sentralbankfasiliteter og oversikt over eiendeler som kan stilles som sikkerhet

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en analyse av foretakets tilgang på sentralbankfasiliteter. Planen skal gi en oversikt over eiendeler som kan stilles som sikkerhet overfor sentralbanken.²¹

Finanstilsynet forventer også at foretaket utarbeider en operasjonell plan for tilgang på likviditetsfasiliteter, både i Norges Bank og, dersom det er relevant, i utenlandske sentralbanker. Foretaket skal gjøre seg kjent med de ulike fasilitetene og hva som kreves for å få tilgang til disse. Foretaket bør også vurdere tidsaspektet knyttet til bruk av sentralbankfasiliteter i en eventuell krisesituasjon, jf. punktet under.

²¹ Jf. [finansforetaksloven](#) § 20-5 første ledd, bokstav c

Tidsplan og plan for gjennomføring av tiltak

Foretaket skal ha en handlingsplan for hvert av tiltakene og beskrive prosessen for gjennomføring av det enkelte tiltaket, det vil si hva som kreves av forberedelser og nødvendige beslutningsprosesser før, under og etter at tiltaket er gjennomført.

Handlingsplanen skal omfatte styrets vurdering av hvordan de samfunnskritiske funksjonene kan opprettholdes når tiltakene gjennomføres.

Foretaket skal vurdere hvor lang tid det vil ta å gjennomføre hvert av tiltakene og når det vil være mest aktuelt å gjennomføre tiltaket (tidlig eller sent i et kriseforløp). Vurderingene skal gjøres i lys av ulike stressscenarioer. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket også vurderer tidsplanen i lys av interne og eksterne koblinger, og andre forhold som kan være til hinder for å gjennomføre tiltakene.

Foretaket må ta hensyn til nødvendige forberedelser, som for eksempel innhenting av datagrunnlag og øvrig informasjon, tillatelse fra kunder og relevante tilsynsmyndigheter, samt eventuelle juridiske avklaringer som er nødvendige for å gjennomføre tiltaket. Dersom gjennomføring av tiltaket er avhengig av tredjeparter og/eller eksterne IT-systemer/tjenester, skal også dette tas hensyn til i vurderingen. Foretaket skal også vurdere nødvendige grep som eventuelt kan bidra til raskere gjennomføring av det enkelte tiltaket.

Tidsplanen skal vise når hvert av tiltakene forventes å gi ønsket effekt på kapital- og likviditetsindikatorer samt resultat og balanse.

Gjenopprettingskapasitet

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket forklarer hvordan tiltakene alene, eller i kombinasjon, vil kunne bidra til at den finansielle stillingen gjenopprettes under ulike markedsforhold og stressituasjoner. Foretaket skal analysere, vurdere og kvantifisere den antatte virkningen av de enkelte gjenopprettings tiltakene. Foretaket skal minimum angi forventet effekt på ren kjernekapitaldekning, uvektet kapitaldekning og LCR, både i prosent og i kronebeløp, samt forventet effekt på resultat og balanse. Det skal fremgå tydelig hvilke forutsetninger som ligger til grunn for foretakets vurderinger. Forventet effekt kan oppgis i intervaller så lenge det fremgår hvilke forutsetninger som ligger til grunn for de ulike størrelsene i intervallet. Foretaket bør oppgi effekten av hvert enkelt tiltak, og den samlede effekten av tiltakene i kombinasjon (gjenopprettingskapasitet). I tillegg skal foretaket vurdere effekten av tiltakene i ulike scenarioer, jf. punkt 3.2.6.

For tiltak som omfatter salg av eiendeler, skal foretaket benytte kjente verdsettelsesprinsipper, eventuelt observert markedsverdi for salg av lignende virksomhet. Forutsetningene skal dokumenteres. Finanstilsynet forventer at foretaket legger til grunn en betydelig avkorting i salgsverdier som gjenspeiler forventede markedsforhold på salgstidspunktet, hvor foretaket forventes å være i en alvorlig stressituasjon. Foretaket bør dokumentere hvilken informasjon som må være tilgjengelig for å gjennomføre kjøpsanalyse (due diligence), og dokumentere at slik informasjon kan gjøres tilgjengelig innenfor den aktuelle tidsrammen. Foretakene bør vurdere om det er forhold som er til hinder for at informasjon kan deles med tredjeparter, og hvordan dette kan håndteres. Ved salg av virksomhet kan foretaket også inkludere eventuelle vurderinger av mulige kjøpere.

Ved vurdering av foretakets gjenopprettingskapasitet bør foretaket hensynta organisasjonens evne og kapasitet til å håndtere gjennomføring av flere tiltak samtidig, både i en bankspesifikk krise og i en generell krise.

Konsekvensanalyse

Foretaket skal vurdere eventuelle konsekvenser tiltakene kan få for foretakets (konsernets) virksomhet, for kunder, andre finansforetak og økonomien for øvrig. Foretaket skal legge til grunn fortsatt drift etter at relevante tiltak er gjennomført.

Foretaket skal vurdere konsekvenser for lønnsomhet, produktsammensetning, risikoprofil, omdømme og tillit. Konsekvenser for foretakets kjernevirksomhet skal vurderes særskilt. Tiltak som innebærer en vesentlig belastning på foretakets ressurser, vil også kunne påvirke foretakets løpende drift i en gjenopprettingsfase.

Foretak som har samfunnskritiske funksjoner, må vurdere hvilke støttefunksjoner og systemer som må være tilgjengelige for at de samfunnskritiske funksjonene kan videreføres etter gjennomføring av tiltak. Dette gjelder særlig ved salg av virksomhet. Eksempler på støttefunksjoner og systemer kan være IT- og/eller kontrollsystemer, ressurser og fagmiljøer knyttet til finansiering, risikostyring, kontroll, modellering, IT, regnskap mv. Foretaket bør gjøre vurderingen både i lys av en bankspesifikk krise og en systemkrise.

Foretak som har samfunnskritiske funksjoner, skal krisehåndteres.²² Foretak som har samfunnskritiske funksjoner skal vurdere hvordan gjennomføring av tiltak kan begrense handlingsalternativene ved en eventuell påfølgende krisehåndtering av foretaket, og om det er øvrige forhold som kan være til hinder for krisehåndtering av foretaket, jf. punkt 3.2.3 (interne og eksterne koblinger) og 3.2.7 (forberedende tiltak).

3.2.5 Gjenopprettingsindikatorer**Valg av gjenopprettingsindikatorer**

Foretaket skal definere relevante indikatorer som alene, eller i kombinasjon, indikerer at foretakets finansielle stilling er, eller i nærmeste fremtid kan bli, alvorlig svekket. Indikatorene indikerer når foretakets finansielle stilling kan bli alvorlig svekket hvis det ikke gjennomføres tiltak for å motvirke dette. Gjenopprettingsplanen skal ikke legge til grunn automatisk gjennomføring av tiltak som følge av brudd på indikatorer. Brudd på indikatorer vil i første omgang utløse en intern vurderings- og eventuelt en eskaleringsprosess, samt varsel til Finanstilsynet.

Gjenopprettingsindikatorerne skal være relevante og tilpasses foretakets forretningsmodell, størrelse, kompleksitet, virksomhet og risiko. Gjenopprettingsplanen skal inneholde både kvalitative og kvantitative samt fremoverskuende indikatorer. Finanstilsynet anbefaler foretaket, så langt det er mulig, å velge gjenopprettingsindikatorer som allerede inngår i foretakets rammeverk for risikostyring. Foretaket står fritt til å velge type og antall gjenopprettingsindikatorer, så lenge minimumskravene beskrevet i EBA/GL/2021/11 Annex II overholdes.²³

Foretaket skal vurdere om det er relevant med egne gjenopprettingsindikatorer for enkelte konsernforetak eller forretningsområder, eksempelvis for boligkredittforetak og/eller særskilte risikoområder. Bransje-, markeds- eller makroøkonomiske indikatorer kan være relevante i så måte. For forenklete gjenopprettingsplaner gjelder egne krav til indikatorer, jf. punkt 3.3.

²² Jf. [finansforetaksloven](#) § 20-15

²³ [EBA/GL/2021/11](#)

Dersom foretaket vurderer minimumsindikatorerne som mindre relevante for virksomheten, kan indikatorerne erstattes av andre indikatorer innen samme kategori dersom dette er tilstrekkelig begrunnet.

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket definerer gjenopprettingsindikatorerne tydelig og begrunner nivået, jf. punktet under. Foretaket skal ha revisjonshistorikk som viser endringer i gjenopprettingsindikatorer over tid. Dette skal legges ved gjenopprettingsplanen ved oversendelse til Finanstilsynet.

Nivå på gjenopprettingsindikatorer

Foretaket skal påse at indikatorerne hver for seg, og samlet, fanger opp stressituasjoner som utvikler seg raskt, og stressituasjoner som utvikler seg over tid. Indikatorer som reflekterer minimumskrav, skal kalibreres på et nivå som overstiger minimumskravet. Kapitalindikatorer skal kalibreres på et nivå over minstekrav og bufferkrav. Foretaket skal ikke hensynte midlertidige lettelser i bufferkravene.

Foretak som har få tilgjengelige tiltak, tiltak som det vil ta tid å gjennomføre, eller hvor det foreligger vesentlige hindringer for gjennomføring av tiltakene, skal ta hensyn til dette ved kalibrering av indikatornivået for å sikre at foretaket har tilstrekkelig tid til å gjennomføre aktuelle tiltak. Finanstilsynet vil i sin vurdering legge vekt på hvilke tiltak foretaket har tilgjengelig, og hvor raskt tiltakene lar seg gjennomføre under ulike omstendigheter. Nivået på gjenopprettingsindikatorerne skal ses i sammenheng med foretakets øvrige rammeverk for risikostyring og kontroll, og foretaket skal påse at nivået på indikatorerne, både individuelt og samlet sett sikrer rettidig gjennomføring av gjenopprettningstiltak.

Finanstilsynet anser det som beste praksis at gjenopprettingsplanen gir en samlet oversikt over foretakets ulike risikoindikatorer, herunder indikatorer for tidlig varsling og gjenopprettingsindikatorer med tilhørende terskelverdier, eventuelt også fremstilt ved "trafikklysmodellen". Oversikten bør vise de ulike nivåene for hver enkelt indikator. Dersom foretaket opererer med flere ulike terskelverdier for samme indikator, vil Finanstilsynet legge vekt på at foretaket har tilstrekkelig rom for å gjennomføre relevante tiltak etter at den siste terskelen for hver enkelt indikator er nådd (gjenopprettingsindikatoren). Foretaket skal teste valg av indikatornivå i lys av de ulike scenarioene, jf. avsnitt 3.2.6.

3.2.6 Scenariotesting

Formålet med scenariotesting i gjenopprettingsplanen er først og fremst å demonstrere foretakets gjenopprettingskapasitet i ulike stressituasjoner og teste om indikatorerne er relevante og kalibrert på riktig nivå, slik at foretaket gjennomfører tiltak i tide. Scenarioene er også et verktøy for å vise at det er samsvar mellom de ulike delene i planen.

Foretaket skal benytte minst ett foretaksspesifikt scenario, ett systemkrisescenario og et kombinasjonsscenario for å teste gjenopprettingsplanen. Systemviktige foretak skal ha minst fire scenarioer. Foretak underlagt forenklede krav til gjenopprettingsplaner kan ta utgangspunkt i en reversert stresstest, men skal på overordnet nivå vurdere gjenopprettingskapasiteten både i lys av en bankspesifikk krise og en systemkrise.

Scenarioene skal være relevante for foretakets størrelse, kompleksitet, type virksomhet, forretningsmodell og risiko. Samlet sett skal scenarioene utformes slik at foretakets gjenopprettingskapasitet testes både i situasjoner med hurtigvirkende stress og i situasjoner hvor stressituasjonen utvikler seg over tid. Foretaket skal legge til grunn minimum ett

scenario som omfatter en hurtigvirkende likviditetskrise. Foretaket bør vurdere om det er aktuelt å benytte egne scenarioer for enkelte konsernforetak, eksempelvis boligkredittforetak. Finanstilsynet legger til grunn at foretak som inngår i samarbeidende grupper, vurderer tiltak og indikatorer i lys av en situasjon hvor ett eller flere av de øvrige foretakene som inngår i den samarbeidende gruppen, får problemer.

Stressscenarioene skal være alvorlige og representere situasjoner hvor foretaket ville vært nær insolvens ("kriserammet") uten gjennomføring av tiltak. Selv om et slikt utfall vurderes som lite sannsynlig, er dette hensiktsmessig for å teste foretakets gjenopprettingskapasitet i lys av ulike alvorlige stressituasjoner. Foretaket skal beskrive hvert scenario slik at det er mulig å forstå hvordan scenarioet utvikler seg over tid, herunder konteksten for scenarioet.

Gjenopprettingsplanen skal tydeliggjøre tidspunktet for når de ulike indikatorene brytes i det enkelte scenario, og i hvilken rekkefølge. Det skal også fremgå tydelig hvilken risikosone foretaket befinner seg i på de aktuelle tidspunktene (normalfase, tidlig varslings-, forberedelsesfase, gjenopprettingsfase mv.). Videre skal foretaket beskrive hvilke tiltak det ville være aktuelt å gjennomføre, og i hvilken rekkefølge, med tidsangivelse i hvert scenario. Foretaket skal vise hvordan scenarioet forventes å utvikle seg over tid, både med og uten gjennomføring av tiltak, jf. avsnitt 3.2.4.

3.2.7 Forberedende tiltak

Dersom foretaket vurderer at det foreligger vesentlige operasjonelle, juridiske eller finansielle forhold som kan være til hinder for gjennomføring av gjenopprettings tiltakene, jf.

avsnitt 3.2.3, skal foretaket utarbeide en oversikt over forberedende tiltak som kan redusere hindringene. Foretaket skal også beskrive eventuelle tiltak som allerede er gjennomført eller planlagt for å effektivisere gjennomføring av tiltak. Oversikten skal omfatte både tiltak som kan gjennomføres i forkant av en krisesituasjon, og handlingsplaner som beskriver hva foretaket må gjøre i en krisesituasjon for å sikre effektiv gjennomføring av tiltakene. Under følger eksempler på forberedende tiltak:

- Vurdere tilgang på likviditetsstøtte fra andre finansforetak.
- Kartlegge konsekvenser ved brudd på avtalevilkår, terskelverdier, marginkrav mv. knyttet til derivatavtaler.
- Kartlegge mulige kjøpere som kan være aktuelle ved avhending av virksomhet, både ved avhending av foretak og ved salg av porteføljer (carve-out).
- Legge til rette for at datarom for relevant portefølje kan gjøres tilgjengelig på kort tid.
- Kartlegge hvordan foretak, virksomhet eller enkeltporteføljer kan overføres til en kjøper med tanke på IT-systemer og nødvendige støttefunksjoner.
- Kartlegge og vurdere juridiske problemstillinger knyttet til avhending av virksomhet slik at nødvendige tillatelser kan innhentes raskere i en krisesituasjon (fra kunder, myndigheter mv.).

3.2.8 Kommunikasjonsplan

Gjenopprettingsplanen skal inneholde en kommunikasjonsplan som gir oversikt over intern og ekstern kommunikasjon i en alvorlig stressituasjon.²⁴ Kommunikasjonsplanen skal omfatte informasjons- og kommunikasjonsplan overfor foretakets ansatte, eiere og andre investorer,

²⁴ Jf. [forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20 del 4](#) artikkel 14

myndigheter, motparter, finansmarkeder, infrastrukturforetak, innskytere og offentligheten i en alvorlig stressituasjon.

Foretaket bør i tillegg vurdere kommunikasjonsbehovet for hvert enkelt tiltak, og i lys av ulike markedsforhold. Kommunikasjonsplanen skal inneholde informasjon om hvordan foretaket vil håndtere negative markedsreaksjoner.

Dersom foretaket allerede har en kommunikasjonsplan som i det vesentligste dekker kravene som nevnt over, er det tilstrekkelig å henvise til denne. Kommunikasjonsplanen skal da legges ved foretakets gjenopprettingsplan når planen oversendes Finanstilsynet for vurdering.

3.2.9 Beredskapsøvelser og testing av gjenopprettingsplanen

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket regelmessig gjennomfører øvelser for å teste hvordan gjenopprettingsplanen kan komme til anvendelse i en reell krisesituasjon. Med beredskapsøvelser menes øvelser hvor foretaket tar utgangspunkt i hele eller deler av gjenopprettingsplanen og simulerer nødvendige ledelses- og beslutningsprosesser.

Finanstilsynet legger til grunn at nødvendige nøkkelressurser involveres i beredskapsøvelsen, herunder relevante ledelsesfunksjoner. Under følger eksempler på tema som bør testes ved hjelp av beredskapsøvelser:

- Testing av kontroll- og beslutningssystemer, for eksempel hvor lang tid det tar å samle relevante beslutningstakere og fatte nødvendige beslutninger om gjennomføring av tiltak i en tenkt situasjon som baserer seg på ett av scenarioene.
- Testing/simulering av operasjonelle forhold knyttet til de ulike gjenopprettings tiltakene, herunder om det lar seg gjøre å gjennomføre flere av tiltakene parallelt.
- Testing/simulering av kommunikasjonsplaner.
- Testing av tiden det tar å gjennomføre ulike tiltak, eksempelvis forberedelse av datarom mv.

Foretaket bør evaluere hver øvelse og dokumentere erfaringen fra øvelsene. Evalueringen bør inngå i gjenopprettingsplanen ved påfølgende revisjon.

Foretaket må jevnlig forvise seg om at det har tilstrekkelig reserver av verdipapirer som enten er godkjent, eller kan godkjennes, som sikkerheter for sentralbankfasiliteter.²⁵ Gjenopprettingsplanen skal inneholde en oversikt over tilgjengelige sikkerheter,²⁶ jf. avsnitt 3.2.4.

3.3 Forholdsmessighet og forenklede krav

3.3.1 Forholdsmessighet

Finanstilsynet legger til grunn at omfanget av beskrivelser og eventuelle vurderinger i de ulike delene av gjenopprettingsplanen, tilpasses foretakets størrelse, kompleksitet, type

²⁵ Jf. [forskrift om adgang til lån og innskudd i Norges bank](#) mv, samt Norges Banks retningslinjer for sikkerhetsstillelse (rundskriv 4/2021)

²⁶ Jf. [finansforetaksloven](#) § 20-5 første ledd bokstav c

virksomhet og risiko innenfor rammen av kravene som stilles til det enkelte foretak. Forhold som vurderes som lite relevant for foretaket, kan utelates så lenge dette er begrunnet.

Gjenopprettingsplanen skal i hovedsak legge vekt på tiltak og relevante analyser og konsekvensvurderinger knyttet til foretakets kjernevirksomhet og samfunnskritiske funksjoner. For øvrige virksomhetsområder og konsernforetak er det tilstrekkelig med overordnet vurdering av konsekvenser. Dermed vil den strategiske analysen være avgjørende for gjenopprettingsplanens kompleksitet og omfang.

3.3.2 Forenklede krav til gjenopprettingsplaner

Foretak underlagt forenklede krav til gjenopprettingsplaner

Finanstilsynet har fastsatt at foretak som inngår i SREP-gruppe²⁷ 3 og 4, kan følge forenklede krav til gjenopprettingsplaner. Dersom Finanstilsynet vurderer at foretak som inngår i SREP-gruppe 3 eller 4 likevel skal underlegges fulle krav til gjenopprettingsplaner, vil de aktuelle foretakene bli underrettet om dette. Finanstilsynet vil løpende vurdere hvilke foretak som kan ha forenklede gjenopprettingsplaner. Selv om et foretak oppfyller kriteriene²⁸ for å ha forenklede gjenopprettingsplaner, er det likevel opp til Finanstilsynet å vurdere om foretaket skal underlegges forenklede krav.

Foretak som har samfunnskritiske funksjoner, eller som forventes å representere en vesentlig belastning for Bankenes sikringsfond ved krisehåndtering/avvikling, kan ikke ha forenklede gjenopprettingsplaner. I vurderingen av hvilke foretak som skal være underlagt forenklede krav, ser Finanstilsynet blant annet hen til foretakenes størrelse, risikoprofil, kompleksitet, eierstruktur, virksomhetens art og omfang, og i hvilken grad foretaket er sammenvevd med resten av finanssystemet.

Frekvens for oppdatering av forenklede gjenopprettingsplaner

Styret i foretak som er underlagt forenklede krav, skal se til at gjenopprettingsplanen oppdateres ved vesentlige endringer i virksomheten eller i rammebetingelser, minimum hvert tredje år. Styret skal årlig vurdere om gjenopprettingsplanen må oppdateres, og bekrefte at planen er relevant. Når gjenopprettingsplanen er oppdatert, skal foretaket dokumentere vesentlige endringer i planen. Planen skal oversendes Finanstilsynet når den er oppdatert. Ved oversendelse av gjenopprettingsplan og styrets bekreftelse skal foretaket benytte Altinn-skjema KRT-1226.

Innhold i forenklede gjenopprettingsplaner

Forenklede gjenopprettingsplaner skal ha hovedvekten rettet mot gjenopprettings tiltak og forhold som kan være til hinder for å gjennomføre tiltak samt rapporterings-, beslutnings- og eskaleringsprosesser. Avsnitt 3.2.1 gjelder ikke for foretak som er underlagt forenklede krav. Foretaket må likevel inkludere en oversikt over endringer siden forrige revisjon av dokumentet (eventuelt i vedlegg), samt en oversikt over hvordan foretaket har fulgt opp tilbakemeldinger fra Finanstilsynet (eventuelt i vedlegg).

Avsnitt 3.2.2–3.2.4 samt avsnitt 3.2.7–3.2.8 gjelder slik det står beskrevet. Foretakene trenger likevel ikke vurdere samfunnskritiske funksjoner, med mindre Finanstilsynet ber om det.

²⁷ Inndeling av foretak i grupper for SREP-formål, jf. [brev av 18. desember 2017](#) med [oppdatert vedlegg 31.12.2020](#)

²⁸ Jf. [finansforetaksloven](#) § 20-7 annet ledd og [kommisjonsforordning \(EU\) 2019/348](#)

Styret skal vurdere om og hvor ofte det er relevant å teste gjenopprettingsplanen gjennom beredskapsøvelser.

Avsnitt 3.2.5 gjelder også foretak som er underlagt forenklede krav. Foretak som er underlagt forenklede krav skal som et minimum ha følgende gjenopprettingsindikatorer:

- Ren kjernekapital
- Totalkapital
- Uvektet kjernekapitalandel
- LCR
- NSFR
- Andelen frie aktiva som kan stilles som pant i Norges Bank
- Likviditetsposisjon
- Samt:
Egenkapitalavkastning/totalkapitalavkastning *eller* operasjonelle tap
- Samt:
Økning i brutto misligholdte lån *eller* nedskrivningsandel (nedskrivninger i prosent av misligholdte og tapsutsatte lån)

Forenklede gjenopprettingsplaner trenger ikke å inneholde spesifikke gjenopprettings-scenarioer som beskrevet i avsnitt 3.2.6. Foretak som inngår i samarbeidende grupper, bør vurdere tiltak og indikatorer i lys av at ett eller flere av de øvrige foretakene som inngår i den samarbeidende gruppen, får problemer. Foretak som er underlagt forenklede krav, kan ta utgangspunkt i en reversert stresstest ved vurdering av gjenopprettingskapasitet. I tillegg bør foretaket på overordnet nivå vurdere gjenopprettingskapasiteten i lys av en bankspesifikk krise og en systemkrise.

Foretak som er underlagt forenklede krav, kan la gjenopprettingsplanen være en del av kapital- og likviditetsbehovsvurderingen (ICAAP/ILAAP). Ved overlappende tema/ beskrivelser (for eksempel av forretningsplan, strategi mv.) er det tilstrekkelig å vise til relevante kapitler i ICAAP og ILAAP, så lenge øvrige krav til innhold er oppfylt. Dersom foretaket velger å innlemme beredskapsplanen på likviditetsområdet i gjenopprettingsplanen, forutsetter Finanstilsynet at gjenopprettingsplanen tilfredsstiller bestemmelsene i CRR/CRD IV-forskriften § 14.

3.4 Foretak som inngår i samarbeidende gruppe

Foretak som inngår i samarbeidende grupper,²⁹ skal ta høyde for en situasjon der samarbeidende foretak får alvorlige problemer, og vurdere tiltak og handlingsrom i lys av dette. Finanstilsynet forventer at gjenopprettingsplanen omfatter følgende:

- En beskrivelse av, og oversikt over, vesentlige finansielle, juridiske og operasjonelle avtaler, forpliktelser, garantier og andre relevante koblinger mellom foretaket og øvrige foretak som inngår i den samarbeidende gruppen, jf. punkt 3.2.3.

²⁹ Jf. [finansforetaksloven](#) § 17-12

- I lys av strekpunktet over: En analyse av hvordan problemer i samarbeidende foretak kan påvirke foretaket, som inkluderer
 - at sentrale støttefunksjoner og/eller kritiske fagområder blir utilgjengelige, eller må overføres til andre foretak. Foretaket bør også beskrive eventuelle forberedende tiltak som kan avhjelpe en slik situasjon, jf. punkt 3.2.7.
 - at problemer i samarbeidende foretak kan påvirke foretakets mulighet til å gjennomføre relevante tiltak og/eller redusere effekten av tiltak
- En vurdering av hvordan en eventuell krise i foretaket kan påvirke andre foretak i den samarbeidende gruppen
 - om en krisesituasjon i foretaket, og eventuelt avvikling av foretaket, vil kunne skape negative smitteeffekter
 - og hvordan gjennomføring av foretakets gjenopprettningstiltak kan påvirke samarbeidende foretaks muligheter til å gjennomføre lignende tiltak
- Foretaket bør også legge til grunn et scenario som omfatter en alvorlig stressituasjon i ett eller flere samarbeidende foretak, hvor dette foretaket ikke lenger kan tilby nødvendige tjenester, jf. punkt 3.2.6.

Foretaket bør vurdere om det er hensiktsmessig å gjennomføre beredskapsøvelser basert på et scenario hvor ett eller flere av de øvrige foretakene i den samarbeidende gruppen får vesentlige problemer, jf. punkt 3.4. Foretaket bør også ta høyde for en slik situasjon ved utforming av kommunikasjonsplanen, jf. punkt 3.2.8.

3.5 Foretak med grensekryssende virksomhet

For grensekryssende konsern der det er opprettet kollegier med deltakere fra flere europeiske lands tilsynsmyndigheter, følger Finanstilsynet EBAs retningslinjer³⁰ for arbeid i tilsynskollegier, herunder retningslinjer og anbefalinger knyttet til gjenopprettingsplaner som nevnt innledningsvis i dette rundskrivet.

Kravene til innhold i gjenopprettingsplaner for grensekryssende konsern er langt på vei de samme som for øvrige konsern, men det forventes at foretaket følger EBAs anbefalinger om hvilke foretak som skal omfattes av gjenopprettingsplanen og i hvilken utstrekning det enkelte foretaket skal omtales i gjenopprettingsplanen.³¹ Konsernforetak og filialer som er strategisk viktige for foretaket (kjerneforretningsområder), skal vurderes særskilt innenfor alle hovedemner som inngår i planen. Konsernforetak og filialer med virksomhet som er definert som samfunnskritiske i det landet de opererer i (samfunnskritiske funksjoner), skal også vurderes særskilt når det gjelder gjennomføring av tiltak og mulige konsekvenser.

Foretak som inngår i konsernforhold med utenlandsk morselskap, skal som hovedregel dekkes i gjenopprettingsplanen for konsernet. Finanstilsynet kan i særskilte tilfeller be foretaket utarbeide en individuell plan.

Det bør fremgå i hvilken grad utenlandske konsernforetak eller filialer har deltatt i utarbeidelse og oppdatering av planen. Videre bør det fremgå tydelig hvilke rapporterings-, eskalerings- og beslutningsprosesser som er etablert mellom konsernforetak/filialer i ulike

³⁰ Basert på artikkel 113 og 116 i [direktiv \(EU\) 2013/36](#)

³¹ [EBA/Rec/2017/02](#)

land, og hvordan morselskapet sikrer at datterselskaper og filialer i andre land får tilstrekkelig informasjon om finansielle eller operasjonelle utfordringer i morselskapet, og omvendt.

4 Finanstilsynets vurdering av gjenopprettingsplaner

Finanstilsynet skal vurdere om foretakets gjenopprettingsplan oppfyller gjeldende krav og retningslinjer, om gjenopprettingsplanen bygger på realistiske forutsetninger og kan brukes som operativ støtte i en krisesituasjon. I vurderingen vil Finanstilsynet legge vekt på at de planlagte gjenopprettings tiltakene gjennomføres raskt i en alvorlig krisesituasjon og med minst mulig skadevirkninger for kunder, andre finansforetak og den finansielle stabiliteten for øvrig. Finanstilsynet legger også vekt på at tiltakene gir foretaket tilstrekkelig gjenopprettingskapasitet.

I tillegg til informasjonen i foretakets gjenopprettingsplan, vil dokumentasjon og vurderinger i forbindelse med stedlige tilsyn, foretakets innrapportering til Finanstilsynet, samt analyser og vurderinger foretatt av den uavhengige kontrollfunksjonen, utgjøre underlag for Finanstilsynets vurdering av gjenopprettingsplanen. Finanstilsynet vil også se hen til foretakets ICAAP. Foretak som inngår i SREP gruppe 1, vil få skriftlig tilbakemelding på gjenopprettingsplanen minimum årlig. Foretak som inngår i SREP gruppe 2, vil som hovedregel få skriftlig tilbakemelding på gjenopprettingsplanen hvert annet år. Øvrige foretak vil fra og med 2023 få skriftlig tilbakemelding på planen i forbindelse med Finanstilsynets vurdering av foretakets risiko og kapitalbehov (SREP).

Finanstilsynet vil også kunne gi tilbakemelding på gjenopprettingsplanen i forbindelse med stedlig tilsyn.

Vesentlige mangler

Dersom Finanstilsynet finner vesentlige mangler ved gjenopprettingsplanen, skal foretaket oversende en revidert plan senest innen tre måneder, jf. finansforetaksloven § 20-5 tredje ledd. Dersom Finanstilsynet finner at manglene ikke er tilstrekkelig avhjulpet i den reviderte planen, kan Finanstilsynet pålegge foretaket å gjøre endringer i planen. Dersom foretaket ikke oversender en revidert plan, eller den reviderte planen eller pålagte endringer i planen ikke i tilstrekkelig grad avhjelper manglene, kan Finanstilsynet kreve at foretaket innen en rimelig frist angir hvilke virksomhetsendringer det kan gjennomføre for å avhjelpe manglene. Dersom foretaket ikke angir endringer, eller Finanstilsynet finner at de angitte endringene ikke vil være tilstrekkelige, kan Finanstilsynet gi foretaket pålegg som nevnt i § 14-6 tredje ledd.

5 Tilsynsmessige virkemidler

5.1 Generelle tilsynsmessige virkemidler

Finanstilsynet vurderer behov for tiltak og relevante tilsynsmessige virkemidler overfor foretakene som ledd i det ordinære tilsynsarbeidet, herunder i form av den årlige risikovurderingen samt dokumentbasert og stedlig tilsyn.

Finansforetaksloven § 14-6 omtaler tilsynsmessige virkemidler, herunder oppfølging, retting og pålegg. Dersom foretakets samlede rene kjernekapitaldekning faller under summen av minstekravet, pilar 2-kravet for iboende risikoer og det samlede bufferkravet, dersom det oppstår brudd på andre lovfestede eller forskriftsfestede krav i henhold til finansforetaksloven, eller dersom Finanstilsynet vurderer at foretakets gjenopprettingsplan har vesentlige mangler og manglene ikke rettes innen den fristen Finanstilsynet har fastsatt, kan Finanstilsynet gi pålegg som nevnt i § 14-6 tredje ledd. Finanstilsynet kan blant annet gi pålegg om å endre foretakets organisering, styring og kontroll, strategier, prosesser og retningslinjer, endre eller begrense foretakets virksomhet og/eller risikoeksponering, eller gjennomføre tiltak for å øke kapitaldekningen, herunder begrense utbetaling av utbytte og begrense omfang av foretakets godtgjørelsesordninger.

5.2 Tidlig inngripen

Finansforetaksloven § 20-11 og § 20-12 hjemler ytterligere tilsynsmessige tiltak med formål å forhindre at økonomiske problemer i foretaket skal utvikle seg til en alvorlig krise i foretaket og spre seg til resten av det finansielle systemet, såkalt tidlig inngripen.

Virkemidlene for tidlig inngripen, jf. finansforetaksloven § 20-11, kommer i likhet med finansforetaksloven § 14-6 også til anvendelse ved brudd på lovfastsatte krav, eller dersom det forventes at foretaket vil bryte lovfastsatte krav i nær fremtid, og kan benyttes alene eller i kombinasjon med virkemidler som nevnt i § 14-6. Som ledd i tidlig inngripen, kan Finanstilsynet pålegge foretaket å oppdatere gjenopprettingsplanen og/eller gjennomføre gjenopprettningstiltak, samt å utarbeide en handlingsplan for å gjenopprette foretakets finansielle stilling. Finanstilsynet kan pålegge foretaket å innkalle generalforsamlingen med kortere frist enn det som er vedtektsfestet, utarbeide en plan for restrukturering av foretakets gjeld, og/eller fremlegge et uavhengig statusoppgjør. Finanstilsynet kan også engasjere uavhengige sakkyndige til å gjennomgå og vurdere foretakets situasjon. Dersom vilkårene for å gi pålegg etter § 20-11 er oppfylt, skal Finanstilsynet varsle Finansdepartementet, Norges Bank og Bankenes sikringsfond. Etter at en slik melding er gitt, kan Finanstilsynet gi foretaket pålegg om å kontakte eventuelle kjøpere for å forberede en mulig krisehåndtering av foretaket.

Dersom foretakets økonomiske situasjon forverres vesentlig, eller det foreligger vesentlige brudd på lov eller forskrift, og virkemidlene som er hjemlet i § 20-11 ikke anses tilstrekkelige, kommer virkemidlene i § 20-12 til anvendelse. Finanstilsynet kan da gi pålegg om endring i sammensetningen av foretakets styre eller ledelse, og dersom heller ikke dette er tilstrekkelig, kan Finanstilsynet utpeke en midlertidig administrator til å lede virksomheten i foretaket for en periode på inntil ett år.

5.3 Forberedelse til eventuell krisehåndtering av foretaket

Dersom foretaket vurderer at det er, eller i nær fremtid vil bli kriserammet, skal foretaket gi melding om dette til Finanstilsynet, jf. finansforetaksloven § 20-13. Dersom Finanstilsynet må anta at et foretak er, eller må ventes i nær fremtid å bli kriserammet, skal Finanstilsynet påse at det gjennomføres en verdivurdering av foretakets eiendeler og forpliktelser som ledd i forberedelse av en eventuell krisehåndtering av foretaket. Etter samtykke fra Finansdepartementet kan Finanstilsynet på grunnlag av verdivurderingen treffe vedtak om nedskrivning og konvertering av ansvarlig kapital, jf. § 20-14. Dette gjelder tilsvarende for holdingforetak og morselskap i finanskonsern. Et eventuelt vedtak om at foretaket skal krisehåndteres, fattes av Finansdepartementet.

